

Grondwettelijk Hof

**PERSBERICHT
ARREST 144/2020**

Het Grondwettelijk Hof verwerpt het beroep tot vernietiging tegen het decreet dat de aanleg van slimme elektriciteitsmeters in Wallonië organiseert

Het Grondwettelijk Hof verwerpt het beroep tot vernietiging dat is gericht tegen het Waalse decreet van 19 juli 2018, dat de aanleg van slimme elektriciteitsmeters in Wallonië organiseert. Volgens het Hof is de gesegmenteerde aanleg van slimme meters, in eerste instantie ten voordele van bepaalde gebruikers, redelijk verantwoord. Het Hof is daarenboven van oordeel dat het decreet geen aanzienlijke achteruitgang in de bescherming van het recht op een gezond leefmilieu met zich meebrengt en dat het het recht op bescherming van persoonsgegevens niet schendt.

1. Context van de zaak

Vzw's, met name actief inzake ecologisch beleid, en verscheidene particulieren vorderen bij het Hof de vernietiging van verschillende bepalingen van het decreet van het Waalse Gewest van 19 juli 2018 « tot wijziging van de decreten van 12 april 2001 betreffende de organisatie van de gewestelijke elektriciteitsmarkt en van 19 januari 2017 betreffende de tariefmethodologie die van toepassing is op gas- en elektriciteitsdistributienetbeheerders met het oog op de aanleg van de slimme meters en de flexibiliteit ». Dat decreet organiseert de aanleg van slimme elektriciteitsmeters in Wallonië, in uitvoering van verschillende Europese richtlijnen. De Europese Unie beschouwt de intelligente meetsystemen, zoals de in het decreet bedoelde meters, immers als een etappe op weg naar de oprichting van slimme netwerken, die een sleutelrol spelen in het energiebeleid en het toekomstige koolstofvrije elektriciteitssysteem.

2. Onderzoek door het Hof

2.1. De gesegmenteerde aanleg van slimme elektriciteitsmeters (B.11-B.23)

De verzoekende partijen klagen aan dat artikel 16 van het bestreden decreet een gesegmenteerde aanleg van slimme elektriciteitsmeters organiseert, door prioritair bepaalde gebruikers te beogen, met uitsluiting van anderen.

De segmenten die de distributienetbeheerders prioritair moeten beogen, zijn, enerzijds, de netgebruikers die residentiële afnemers in wanbetaling zijn, voor wie de meter wordt vervangen, voor wie een nieuwe aansluiting wordt uitgevoerd of die verzoeken om de installatie van een slimme meter en, anderzijds, de netgebruikers die een grote hoeveelheid elektriciteit verbruiken of produceren of die over publiek toegankelijke oplaadpunten beschikken.

Volgens het Hof streeft de decreetgever met zijn beslissing om de aanleg van slimme meters te beperken tot bepaalde delen van het net op basis van door de CWaPE uitgevoerde studies, de Europese doelstelling na om de energie efficiëntie te bevorderen en tegelijk erover te waken dat een billijk evenwicht wordt gewaarborgd tussen de kosten van die aanleg en de baten voor de gemeenschap. In dat verband is het Hof van oordeel dat de decreetgever over een ruime beoordelingsmarge beschikt wat betreft het bepalen van de prioritaire segmenten en dat hij in dat kader in relevante criteria van onderscheid heeft voorzien. Het Hof is van oordeel dat die keuze voor een gesegmenteerde aanleg geen onevenredige gevolgen met zich meebrengt, gelet op (1) de mogelijkheid voor de niet in het decreet beoogde netgebruikers om de plaatsing van een slimme meter te vragen, (2) de door de decreetgever beoogde voortgangscntrole van de aanleg van de slimme meters, alsook (3) de mogelijkheden tot afwijking van de aanleg, met name in geval van technische onmogelijkheid of intolerantie in verband met de slimme meters.

2.2. Het verbod om zich te verzetten tegen de plaatsing van een slimme meter of om de afschaffing ervan te vragen (B.24-B.28)

De verzoekende partijen klagen aan dat artikel 16 van het bestreden decreet de netgebruiker verbiedt zich te verzetten tegen de plaatsing van een slimme elektriciteitsmeter en de afschaffing ervan te vragen, op straffe van verval van zijn recht op toegang tot het net.

Het Hof is van oordeel dat het bekritiseerde verbod wordt verantwoord door de noodzaak, voor de decreetgever, om rekening te houden met de op Europees niveau vastgestelde doelstelling om een ruime aanleg van slimme meters te organiseren teneinde energie efficiëntie te beogen. Voor het overige geldt dat verbod onverminderd de afwijking die van toepassing is in geval van intolerantie in verband met de meters.

2.3. De bestaanbaarheid van het decreet met het recht op bescherming van persoonsgegevens (B.29-B.44)

Het Hof verwerpt verschillende grieven van de verzoekende partijen met betrekking tot de bestaanbaarheid van artikel 24 van het bestreden decreet met de algemene verordening gegevensbescherming (AVG), in samenhang gelezen met artikel 22 van de Grondwet, dat het recht op eerbiediging van het privéleven waarborgt.

In zoverre het de distributienetbeheerder toestaat de gegevens van de slimme meters te verwerken om zijn « wettelijke of reglementaire opdrachten uit te voeren », schendt het bestreden artikel 24 artikel 6 van de AVG niet. Bij dat artikel wordt de verwerking die noodzakelijk is om te voldoen aan een « wettelijke verplichting », immers toegestaan, waarbij dat begrip ruim moet worden opgevat.

Vervolgens is de mogelijkheid voor de distributienetbeheerder om persoonsgegevens meer dan vijf jaar te bewaren, wanneer zijn opdrachten dat verantwoorden, niet onbestaanbaar met het bij artikel 17 van de AVG erkende recht op wissing van persoonsgegevens. Dat recht kan immers worden belemmerd wanneer de gegevensverwerking noodzakelijk is voor het nakomen van een wettelijke verplichting of voor het vervullen van een taak van algemeen belang.

Ten slotte schendt de mogelijkheid voor de distributienetbeheerder om persoonsgegevens mee te delen aan een onderaannemer die handelt in naam en voor rekening van de distributienetbeheerder, de relevante bepalingen van de AVG niet.

2.4. De bestaanbaarheid van het bestreden decreet met het recht op een gezond leefmilieu (B.45.1-B.50)

Ten aanzien van het recht op een gezond leefmilieu, stelt het Hof vast dat, zelfs bij gebrek aan een wetenschappelijke basis aan de hand waarvan de symptomen van elektromagnetische hypergevoeligheid in verband kunnen worden gebracht met die meters, de decreetgever heeft bepaald dat de personen die verklaren te lijden onder een intolerantieprobleem in verband met de slimme meter dat naar behoren is geobjectiveerd, zich tegen de installatie van een dergelijke meter kunnen verzetten. Daarenboven staat het aan de Waalse Regering om de objectiveringscriteria van dat intolerantieprobleem vast te stellen op grond van haar algemene uitvoeringsbevoegdheid. Het Hof besluit daaruit dat er geen achteruitgang is in het beschermingsniveau van het recht op een gezond leefmilieu voor die netgebruikers.

2.5. Het niet verzekeren van de gebruikers tegen het brandrisico (B.51.1-B.53)

Ten slotte verwerpt het Hof de grief van de verzoekende partijen waarin wordt aangevoerd dat het bestreden decreet de netgebruikers niet verzekert tegen het brandrisico dat uitgaat van de slimme elektriciteitsmeters. Volgens het Hof staat het bestreden decreet de toepassing van de normen inzake de veiligheid van producten, met name inzake de bescherming tegen brand, niet in de weg.

3. Besluit

Het Hof verwerpt het beroep.

Het Grondwettelijk Hof is het rechtscollege dat waakt over de inachtneming van de Grondwet door de verschillende wetgevers in België. Het Hof kan wetten, decreten en ordonnanties vernietigen, ongrondwettig verklaren en schorsen wegens schending van een fundamenteel grondrecht of een bevoegdheidverdelende regel.

Deze persbericht, opgesteld door de griffier en de referendarissen die met de persrelaties zijn belast, bindt het Grondwettelijk Hof niet. Uit de aard zelf van de samenvatting, bevat zij niet de in het arrest noodzakelijk opgebouwde redeneringen noch de specifieke nuancerings van het arrest.

Het arrest nr. 144/2020 is te vinden op de webstek van het Grondwettelijk Hof, [www.grondwettelijk-hof.be](https://www.const-court.be/public/n/2020/2020-144n.pdf) (<https://www.const-court.be/public/n/2020/2020-144n.pdf>).

Contactpersonen voor de pers

Sarah Lambrecht | sarah.lambrecht@grondwettelijk-hof.be | 02/500.12.83

Frank Meersschaut | frank.meersschaut@grondwettelijk-hof.be | 0475/325.218

Volg het Hof via Twitter [@ConstCourtBE](https://twitter.com/ConstCourtBE)